

Valgevaar

- Wat is valgevaar?
- Wat zijn de risico's van valgevaar?
- Welke beroepen hebben te maken met valgevaar?
- Wat zegt de wet?
- Wat kunnen werkgevers doen?
- Wat kunnen werknemers doen?

Wat is valgevaar?

Valgevaar ontstaat wanneer er gewerkt wordt bij een hoogteverschil. Dit kan dus op een gebouw of een brug zijn, maar ook boven een put.

Wat zijn de risico's van valgevaar?

De gevolgen van een valpartij kunnen heel ernstig zijn. Als het hoogteverschil groter is dan 2,5 meter of als de kans bestaat dat werknemers zich (ernstig) verwonden bij een val, moet de werkgever valbeveiliging (laten) aanbrengen.

Welke beroepen hebben te maken met valgevaar?

Bijna iedereen in de bouwnijverheid heeft af en toe te maken met valgevaar. Mensen met de volgende beroepen zijn vaker op hoogte te vinden dan op de grond.

- steigerbouwer;
- dakdekker;
- timmerman;
- metselaar;
- schilder.

Wat zegt de wet?

- Arbobesluit: hoofdstuk 3.16, 7.23, 7.23a t/m d, 7.3, 7.4 en 7.5

Het Arbobesluit eist dat de werkgever maatregelen neemt om valgevaar te voorkomen. Dit kan door middel van het aanbrengen van een veilige steiger, stelling of werkvloer of het aanbrengen van doelmatige hekwerken en leuning. Als deze voorzieningen niet aangebracht kunnen worden omdat bijvoorbeeld het aanbrengen ervan te grote risico's met zich meebrengt, mogen vangnetten of harnasgordels met lijnen worden gebruikt.

- Beleidsregels: hoofdstuk 3.16, 7.4-4 en 7.4-5

Volgens de beleidsregels moet valgevaar worden voorkomen, ofwel moet de werkgever de werkplek beveiligen:

- als er gewerkt wordt op 2,5 meter hoogte of meer;
 - bij ieder valgevaar als arbeid wordt verricht op arbeidsplaatsen die in beweging zijn of kunnen komen.
-

- als het hoogteverschil kleiner is dan 2,5 meter en er sprake is van risicoverhogende omstandigheden waardoor de gevolgen van een val erger worden (bijvoorbeeld bij werken boven water of boven stekeinden en bij de aanwezigheid van verkeer).

De beleidsregel geeft aan wat wordt verstaan onder doelmatige hekwerken en leuningën.

Daarnaast geeft de beleidsregel ook aan wat de eisen zijn voor het werken op hellende en platte vlakken op hoogte.

Voor de exacte wetteksten, zie de website van het [ArboPortaal](#).

Wat kunnen werkgevers doen?

Om het valgevaar te beperken, is de werkgever verplicht maatregelen te treffen. Hij moet daarbij onderstaande volgorde aanhouden. Uitgangspunt is dat de maatregelen die het meest fundamenteel de veiligheid bevorderen het eerst worden ingezet.

Werkgevers moeten:

- zorgen dat werknemers vanaf een veilige steiger, bordes of werkvloer kunnen werken. Hieronder vallen ook hefsteigers, hoogwerkers en hangsteigers;
- erop toezien dat wand- en vloeropeningen beveiligd zijn. Het beste is om definitieve leuningën, borstweringën en dergelijke te (laten) plaatsen. Zij mogen vangnetten laten aanbrengen als andere vormen van collectieve beveiliging onvoldoende bescherming geven;
- als al het voorgaande niet mogelijk is, kijken of het mogelijk is het aantal werknemers dat aan valgevaar wordt blootgesteld te verminderen en de blootstellingduur te beperken;
- wanneer het niet mogelijk is de werknemers een veilige werkplek te geven door bovenstaande maatregelen te treffen, veiligheidslijnen en harnasgordels verschaffen (persoonlijke bescherming);
- instructie geven over het veilig gebruiken van de persoonlijke valbeveiliging en het onderhoud ervan.

Wat kunnen werknemers doen?

Werknemers moeten:

- zoveel mogelijk vanaf een veilige werkplek werken, zoals een steiger, bordes of werkvloer;
- zorgen dat wand- en vloeropeningen beveiligd zijn en zorgen dat deze ook in tact blijven;
- hun werkplek opgeruimd houden zodat er minder kans is op struikelen, uitglijden of verstappen;
- instructies van de leidinggevende opvolgen;
- voorzichtig en verantwoordelijk te werk gaan;
- persoonlijke valbeveiliging dragen als de werkgever hen geen veilige werkplek kan geven.